

BESZÁMOLÓ

A MAGYAR STATISZTIKAI TÁRSASÁG 2016. NOVEMBERI KÖZGYŰLÉSE SZÁMÁRA A TÁRSASÁG 2013 ÓTA VÉGZETT MUNKÁJÁRÓL, MŰKÖDÉSÉRŐL

BEVEZETŐ :

- A 2013-2016-os időszak több vonatkozásban szerves folytatása a Társaság korábbi szakmai munkája eredményeinek, azon belül a 2010-2013 közötti ciklusnak is,
- A Társaság újabb komoly szakmai eredményeket ért el hazai és nemzetközi szinten egyaránt, amelyek döntően a tudományos munkában, a hagyományőrzésben és a statisztikai kultúra terjesztésében mutatkoztak meg,
- Az eltelt időszak egyik legfőbb értéknek tekinthető, hogy a komoly szakmai sikerek közepette minden nehézség ellenére meg tudtuk őrizni a Társaság szakmai és szervezeti függetlenségét,
- A társaság működési feltételei eközben több területen jelentősen romlottak.

SAKMAI EREDMÉNYEK HAZAI ÉS NEMZETKÖZI SZINTEN (természetesen a teljesség igénye nélkül)

Visegrádi Statisztikai Társaságok együttműködése (V-6)

A V-6-ot és jogutódjait (a Lengyel Statisztikai Társaság egy éve csatlakozott a szervezethez) a Magyar Statisztikai Társaság érthető okokból „édes gyermekének” tekinti a kezdetektől a mai napig, hiszen a V-6 több, mint egy évtizede Hazánkban történt létrehozása egyértelműen az MST érdeme.

- Bővülő kör, egyre nagyobb nemzetközi tekintély.
- Évenként szakmai ülések, komoly nemzetközi szakmai rang – pl. a Lisszaboni ISI kongresszuson.
- Komoly szakmai érték, hogy a V-6 ülései évek óta „Közös Nyilatkozat” aláírásával zárulnak, amelyeknek vezér motívuma mindig a statisztikai szakma függetlenségének hangsúlyozása.

International Federation of Classification Societies

Az MST magyar csoportját 2015-ben felvették az International Federation of Classification Societies (IFCS) soraiba. A mintegy 15 nemzetközi statisztikai civil szervezet tömörítő szövetség a statisztika módszertanának fejlesztésén dolgozik, tagjaik amerikai, európai és ázsiai statisztikusok köréből kerülnek ki. A konferenciákon elhangzó módszertani, az esetek többségében matematikai statisztikát érintő előadások rendszeresen megjelennek a Springer által kiadott „Advances in Statistical Models for Data Analysis” című kiadványsorozatban. A 2017. évi nemzetközi IFCS konferencián a magyar csoport önálló szekcióval fog szerepelni.

CESS 2016

A 2014 évi, Rómában tartott Conference of European Statistics Stakeholders (CESS 2014) konferencia sikerére alapozva az alapító FENNStatS (Európai Statisztikai Társaságok Szövetsége, amelynek az MST is tagja), a CESS konferencia kétévenkénti megtartását kezdeményezte.

A CESS 2016 helyszínének kiválasztásáról, a szervező statisztikai társaság felkérését a FENNStatS tanácsa javasolta, a sikeres rendezvényre az EUROSTAT és az ESAC elvi és anyagi támogatását is élvezve Budapesten került sor 2016 októberében.

A szervezési feladatokat az MST és a KSH látta el, a rendezvény szakmai sikeréhez magyar részről az MST járult hozzá azzal, hogy 3 szekciót is szervezett, ezen túlmenően tagjai, tisztségviselői további szekciók elnöklésében vállaltak aktív szerepet.

KONFERENCIA NAGYVÁRADON

Kiemelkedő szakmai eredmény, hogy több, mint egy éves, igen nehéz, bonyolult előkészítő munkával sikerült megszervezni Nagyváradon a Partiumi Keresztény Egyetemen, és annak háttér-intézményével közösen a „Fényes Elektől az Európai Statisztikai Rendszerekig” című, nagy sikerű konferenciát.

A konferencia szakmai színvonalát jelzi, hogy az előadók, vitavezetők soraiban 6 neves magyar és a 3 rangos erdélyi magyar egyetem is kiváló szakemberekkel képviseltette magát.

Komoly eredménye és egyben tanulsága ennek a konferenciának, hogy pozitív hozzáállással, kitartással, konstruktív együttműködéssel milyen sok nehézséget le lehet küzdeni. A helyi, nagyváradi és az MST-oldali szervezők mindvégig példa értékűen működtek együtt a rendezvény sikere érdekében.

A konferenciát kiemelt, a statisztikai szakmában messze nem megszokott média-érdeklődés kísérte (M1 Tv, DUNA Tv, Kossuth Rádió).

A konferenciához kötődő igen komoly szakmai eredmény, hogy a rendezvényen elhangzott előadások szerkesztett, lektorált anyagát az elmúlt napokban a szervezők tudományos értéket képviselő tanulmány-kötet formájában adták ki. **Példaértékű a tanulmánykötet gyors és kiváló minőségű megjelentetése.**

A konferencia megszervezéséhez első ízben sikerült pályázati forrást is igénybe vennünk, ami a jövő szempontjából az MST pénzügyi függetlenségének lehetséges új távlatait is jelzi.

A konferencia kiemelkedő sikere egyben a hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatok szélesedésének is szép példája, hiszen a mögött a társasági és a szakosztályi szintű egyetemi kapcsolatok határozott erősödésétől, az **MRTT-vel évek óta fennálló gyümölcsöző partneri kapcsolatokon** át a Partiumi Területi Kutatások Intézetével kialakított új, és nagyon hatékony együttműködésig sok minden megmutatkozik.

HAGYOMÁNYŐRZÉS

A Magyar Statisztikai Társaság az elmúlt 3 éves ciklusban is további komoly energiákat fordított a régi, neves statisztikusok hagyományainak őrzésére.

A szakosztályok tekintélyes hányada szintén komolyan hozzájárult a **hagyományőrzés formáinak** gazdagításához, hiszen pl. Kőrösy József, Thirring Lajos és más neves statisztikusok munkásságának emléket állítva szerveztek a ciklus alatt színvonalas konferenciákat.

Részét képezi az MST hagyományőrző munkájának, hogy meghatározó szerepet játszott a Társaság a régi, nagy tekintélyű, hosszú, igen eredményes szakmai életpályát befutott tagjaink kerek évfordulóihoz kötődő fontos **életmű-kötetek megjelentetésében**. Örömteli, hogy az elmúlt ciklusban két ilyen kötet (**Kovacsics Józsefné és Vavró István köszöntésére készített tanulmánykötetek**) megjelentetésében is megfellebbezhetetlen főszerepet vállalt a Magyar Statisztikai Társaság.

Egyre előbb kapcsolat alakult ki **Fényes Elek szülőfaluja**, az érmelléki Csokaly lakosságával, elöljáróival, és minden nehézség mellett következetesen ápolja is azokat. Ez a kapcsolat mára odáig fejlődött, hogy a csokalyi gyerekek, rászoruló idős emberek felé irányuló karitatív tevékenységtől a falunapjaikon, szobor-avatóikon való többszöri aktív személyes részvételünkön túlmenően, két esetben is a falu közel 100 fős kiránduló csoportját kalauzoltuk az MST nevében jól szervezett, egész napos magyarországi kirándulásukon. Ezekkel a lépésekkel az MST még a korábbiaknál is mélyebben beépült a falu lakossága, meghatározó polgárai pozitív emlékezetébe.

Tárgyilagosan hozzá kell fűzzük, hogy még ezekben, a szakma által igen széles elismeréssel övezett tevékenységekben sem számíthattunk a KSH őszinte együttműködésére.

A STATISZTIKAI KULTÚRÁÉRT

A Magyar Statisztikai Társaság tevékenységi körének igen fontos, az Elnökség, és a Választmány által is kiemelten kezelt területe a **statisztikai kultúra terjesztése**.

Ezen a téren egy sor, igen eredményes kezdeményezés történt az elmúlt 3 évben, társasági és szakosztályi szinten egyaránt.

Többek között vetélkedők szervezését indítottuk el, de talán a legsikeresebb, egyben legeredetibb formának a szentendrei **Skanzennel kialakított** igen eredményes, immár több éves munkakapcsolat, együttműködés bizonyult.

Ennek keretében már a korábbi években is, de például az elmúlt év novemberében a Skanzen Márton-napi rendezvényébe beépülve a szakosztályaink, vidéki és budapesti tagjaink, egyetemi partnereink igen örömteli, lelkes, hathatós támogatásával a két nap alatt a 2000-2500 főt is elérő látogatói kört fogadtunk életkorhoz igazított játékos, statisztikus ismeretterjesztő játékokkal, közérdeklődésre számot tartó információkkal.

A SZAKOSZTÁLYI MUNKÁRÓL

Hosszú időszakra visszatekintő elnökségi tapasztalataink szerint a szakosztályi munka az MST-n belül szinte mindig hullámzó képet mutatott, nem volt kivétel ez alól a 2013-2016-os időszak sem.

Az elmúlt 3 évben látványosan fejlődött, régi hagyományokhoz hasonlóan **színesebbé, gazdagabbá vált például a Statisztikatörténeti Szakosztály** működése.

Több szakosztály (sőt a szakosztályok nagy többsége) fontos szakmai fórumokat szervezett (így például olyan fontos, nehezen értelmezhető, vitatott témáról, mint a GDP módszertana), illetve meghatározó társasági szintű események színvonalas megvalósítását támogatta eredményesen. A szakosztályok munkájáról a korszerű kihívásoknak megfelelően folyamatosan frissülő honlapunk (www.mstnet.hu) bőséges információt ad.

Nem hagyhatjuk azonban figyelmen kívül részint azt, hogy egyes szakosztályokban még a tisztújítást sem sikerült lebonyolítani, másrészt azt, hogy a KSH direkt beavatkozási kísérleteinek jó része is szakosztályi szinten realizálódott.

ETIKAI TESTÜLET

A Magyar Statisztikai Társaság az ISI 1980-asévek közepe óta folyamatosan fejlődő etikai elveinek, Etikai Kódexének és más, az objektivitás határozott követelményének igényével fellépő szakmák gyakorlatának megfelelően Etikai Kódexet alkotott, és Etikai Testületet (ET) működtet. A statisztikai szakmai etikai kódex kidolgozására a Társaságot az MTA akkori Statisztikai Bizottsága kérte fel.

Az MST Elnökség kezdetektől mindvégig szigorúan betartott, határozott elveinek megfelelően az ET munkáját a legteljesebb önállósággal, szakmai függetlenséggel végezhette.

Tevékenységük eredménye a www.mstnet.hu/etika menüpontban nyilvános.

A demokratikus elvek legteljesebb érvényesülése mellett sor került az Etikai Testület rendes tisztújítására is ebben a ciklusban, az új összetételű ET kitűzött céljainak megfelelően már el is végezte az Etikai Kódex felülvizsgálatát és módosítási javaslatát a Társaság elé terjesztette.

A TÁRSASÁG MŰKÖDÉSE

A Magyar Statisztikai Társaság az elmúlt 3 évben komoly működési problémákkal küszködött, de ennek ellenére is maradéktalanul megőrizte működésének törvényességét.

Ennek keretében a civil szervezetekre vonatkozó új, hatályos joganyaghoz kötődően minden teendőjét határidőben elvégezte, az ennek megfelelően módosított Alapszabály tervezetét a Közgyűlés elé terjesztette.

A működés körét, helyenként extrém problémáit elemezve, Magyar Statisztikai Társaság Elnöksége, Választmánya nevében köszönetet mondok a Statisztikai Petőfi Sport Club vezetésének, személy szerint Dr. Ormai Lászlónak, hiszen **az MST az elmúlt másfél-két évben pl. valamennyi Választmányi ülését paradox módon az SPSC csarnokában volt kénytelen megtartani.**

A KSH elnöke ugyanis pl. az Etikai Testületnek Állásfoglalására írott levelével ellentétben, ebben az időszakban, nem engedélyezte a Hivatal termeinek használatát, a Társaság működése szempontjából kulcsfontosságú testületek (Választmány, Etikai Testület) üléseihez – miközben KSH elnöke írásban ígéretet tett (a levelezés megtalálható az MST honlapján).

Itt szeretném megjegyezni, hogy az MST székhelye az 1922-es alapításkori és az újjáalakításkori 1980-as alapszabály szerint Budapest, II. Keleti Károly u. 5-7. Az ebben a ciklusban lejárt MST-KSH együttműködési megállapodást, folyamatos erőfeszítéseink ellenére sem sikerült aláírni.

Minden törekvésünk ellenére sem sikerült rendezni a kapcsolatokat a KSH-val, az ellentétek az MST többszöri, hiteles dokumentumok hosszú sorával alátámasztott (több esetben,

főleg 2014-2015 években az MTA STAB-al karöltve tett) kezdeményezése ellenére inkább erősödtek, semmint enyhültek. A KSH elnöke a kapcsolatok MST kezdeményezéseire történt rendezési kísérleteinek személyes megbeszélésére nem adott lehetőséget sem.

A fentiek elsősorban a működésünket akadályozó, a rendezvények megtartását a részünkről igényelt KSH-s helyszínek engedélyezésében öltöttek testet. Ennek eredményeképpen a tagságnak a KSH-val munkajogi kapcsolatban levő hányada elbizonytalanodott, függőségénél fogva egzisztenciális fenyegetettséget érez és minimalizálja Társasági aktivitását.

ÖRÖKSÉG – ÚTRAVALÓ

A LEKÖSZÖNŐ ELNÖKSÉGTŐL AZ ÚJ ELNÖKSÉG SZÁMÁRA

- Építse tovább a Magyar Statisztikai Társaság hazai és nemzetközi szakmai tekintélyét,
- Továbbra is fő értékként, következetesen őrizze az MST szakmai – szervezeti – politikai függetlenségét, mert hosszú távon majd természetesen a statisztikatörténet is rögzíteni fogja az ezzel ellentétes kezdeményezéseket,
- Szélesítse tovább a statisztikai kultúra terjesztésének Társaság által már eddig is eredményesen alkalmazott eszköztárát,
- Tegyen újabb és újabb kísérleteket a statisztikai szakma nyilvánvalóan megbomlott egységének újraegyesítése érdekében, ha kell, más civil szervezetekkel összefogva,
- Épüljön tovább a Magyar Statisztikai Társaság évtizede érvényesülő stratégiája a statisztikai szakma határtudományai felé történő nyitás vonatkozásában,
- Tegyen ismételt kísérletet a szakosztályi munka színvonalának egyenletesebbé tételére érdekében,
- Tegyen újabb lépéseket a fiatal statisztikus generációk szakmai fejlődésének elősegítése érdekében, a Péter György Alapítvánnyal összefogva működtessen ehhez hatékony pályázati rendszert,
- Keressen újabb és újabb irányokat, forrásokat az MST működésének finanszírozására, de mindezt mindenképpen a függetlenség követelményének maradéktalan megtartása mellett tegye.

KÖSZÖNET:

A Magyar Statisztikai Társaság leköszönő elnökeként köszönetemet fejezem ki:

- a Társaság tisztségviselőinek
- személy szerint Dr. Laczka Éva Főtitkárnak, címzetes Egyetemi Tanárnak, Szabó István Alelnöknek és Dr. Próbáld Ákosnak, a Választmány és az ET tagjának a hosszú időszak alatt kifejtett következetes, konstruktív, igen eredményes tevékenységükért, a folyamatos együtt-gondolkodásért, a demokratikus vezetési módszerek közös alkalmazásáért, mellyel nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az MST az elmúlt 3 évben az igen komoly nehézségek, gátak ellenére is szakmai értelemben kifejezetten eredményes tudott lenni,
- a szép számú, együttműködő hazai és nemzetközi szervezeteknek, személyeknek,
- a Választmány mindazon tagjainak, akik az MST, mint civil szervezet közgyűlésen, titkos szavazással választott tisztségviselőjeként a tagság által rájuk ruházott felelősségnek megfelelően az elmúlt 3 évben aktívan részt vettek a Testület munkájában, és egyben nem voltak partnerek a KSH 1-2 felső vezetőjének erőszakos, törvénytelen, a civil szervezet munkáját romboló lépéseiben,
- A Magyar Statisztikai Társaság mindazon tagjainak, a civil szervezet tagsága döntő részének, akik minden nehézség ellenére kitartottak, és a továbbiakban is kitartanak a Társaság mellett.

BUDAPEST, 2016, november 23.

TISZTELETTEL:

Dr. Soós Lőrinc sk.
a Magyar Statisztikai Társaság elnöke,
c. egyetemi docens